

Трибуна вітчизняного українського слова на вітчизняній американській землі

СВОБОДА

український щоденник

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: HENDERSON 4-0807
Тел. УНО: HENDERSON 4-1016

PIK LX. Ч. 343. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 24-го ГРУДНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 343. JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, DECEMBER 24, 1952. VOL. LX.

КОМІСІЯ КЛИЧЕ МОСКВУ НА МІЖНАРОДНИЙ СУД ЗА КАТИНЬ

ЗГАДУЄ ПРО МАСОВІ ВБИВСТВА НА УКРАЇНІ

Вашингтон. — Спеціальна комісія Палати Репрезентативів одностайно рішила заклати виставу на міжнародний суд і негайно розпочати конгресове слідство над "масовим вбивством, якого, як кажуть, допустилися на 68,000 полонних Об'єднаних Націй в Кореї. Комісія звідомляє, що на підставі цілорічного слідства має переконання, що Совети вимордували біля 15,000 польських воїнів в Катинському лісі під час другої світової війни, а зразок цього вбивства заволоділи собі комуністи в Кореї і допускаються масових убивств на волах і населенні, забраних з Кореї.

Голова комісії конгресмен Рей Дж. Мадден, твердить, що советський делегат до О.Н.А. Андрей Громико, зажадав від О.Н.А. обвинувачення Злучених Держав в убивстві 84 комуністичних полонних на острові Понгма на те, щоб заглушити виступу про звіт обвинувачення Советів у масовому вбивстві в Катині. Бо саме тепер комісія мала вийти з вимогою покинути їх за цей злочин перед міжнародним судом. Конгресмен Даніел Дж. Фелд, демократ з Пенсильнії, заявив, що "було це багато-багато Катинь". Він згадав про масові советські вбивства на Україні, в Вєсарабі й Карпатській Україні, кажучи, що підстава до твердження, що 10,000-20,000 цивільних осіб, які опинилися комуністи, були там погребені. Комісія зажадала від президента передати її звіт Об'єднаним Націям і доручити американським делегатам в О.Н.А. представити справу Катиня в Генеральній Асамблеї критично-розвідку службу американської армії за відкладення звіту з 1946 р., в якому обвинувачено Росію в катинському вбивстві. Звіт, пред'являв був полк. Джам Г. Вліт, мол., який був тоді в німецькому полоні і якого нацисти взяли до Катиня для перевірки советського злочину. Цей звіт був замаркований як "найбільша таємниця" ген. майором Клейтоном Віселом, який був тоді головою розвідки служби, але звіт був цим описаний. Комісія ствердила, що з кінцем другої світової війни було серед рішальних кіл переконання, що треба було присвятити львівським союзникам, щоб не допустити Советів до закінчення окремого миру з німцями. З незрозумілих причин таке ставлення тривало ще й після закінчення війни. Комісія звернулася до департаменту оборони, щоб зарплати дисциплінарне докопання за те проти ген. Вісселя. Меншина комісії, під головуством конгресменна О'Конскі, обвинувачує адміністрацію Рузвельта за "делетську помилку в оцінці закордонних справ".

Завідні міжнародних відносин твердять, що ледь чи вдасться притягнути Советів до відповідальності перед міжнародним судом тому, що Совети такого суду не признають. На підставі чартеру О.Н.А. Совети мали б наперед погодитися на осудження цієї справи міжнародним судом.

Ніксон зрієтся становища сенатора

Сакраменто, у стейті Каліфорнія. — Губернатор Ірл Варрен закінчив невпевність щодо післявиборчих політичних згодів, признаючи тимчасово сенатором стейтвого контролера Тамеса Г. Кікула на місце дотеперішнього сенатора Річарда М. Ніксона, який, як новообраний віцепрезидент Злучених Держав, зрієтся два дні передчасно сенаторства, щоб губернатор міг назначити нового сенатора без розписування доповільних виборів. Таким способом в Сенаті зрієтся те саме число республіканських сенаторів, що є тепер. Другий сенатор Каліфорнії, Вільям Новленд, був теж назначений губернатором на місце обраного сенатора Гайрама Джансона, що помер перед покінченням своєї каденції.

Мінімальна платня для хатніх сторони

Нью-Йорк. — Стейтова Промишлова Комісія затвердила доручення стейтвого департаменту праці, щоб від 15 лютого признати сторожкам ("джеріторам") і іншим подібним робітникам при догляді мешкальних будинків по 75 центів на годину. Надобор

КОМУНІСТИ ВИКОРИСТОВУВАЛИ ДОБРОДІЙНІ ФОНДИ

Вашингтон. — Два свідки склали звіт перед палатною комісією, як комуністи просили управу добродійних фондів, збільшені від податку, на те, щоб розграбувати їх для своїх цілей. Один свідок — це негр, Манінг Джансон, який виступив з Комуністичної партії в 1940 р., другий — це Моріс Малкін, уродженець Росії, який залишив партію після 18 років свого членства в 1937 р. Вони обидва працюють тепер в еміграційній секції департаменту справедливості. Малкін доводить, як два фонди, Фелпс Сток і Гарланд, були "вичищені аж до дна" комуністами, щоб не треба було ім прохати Москву за допомогою. Сток фонд був заінкорпорований в 1911 р. на підставі завіщання Кароліни Фелпс Сток для допомоги вихованню установ серед негрів і бідних білих людей в Америці й Африці. Фонд Гарланда був створений в 1922 за завіщанням Чарлса Гарланда в Бостоні. Він вніс 900,000. Син Гарланда хотів використати ці гроші на поступові

МАНІФЕСТАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЄДНОСТІ В ЄВРОПІ

ПЕРШІ РЕЗУЛЬТАТИ НАРАД МІСП У.К.К. З УКРАЇНСЬКИМИ ПРЕДСТАВНИКАМИ В ЄВРОПІ; ВИПІСНО І УЗГІДНЕНО ПЕРЕДУМОВИ УКРАЇНСЬКОГО СПІВПРАЦІ З КООРДИНАЦІЙНИМ ЦЕНТРОМ; СТВОРЕНО ОКРЕМНИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ПЕРЕГОВОРІВ В ТІС СПРАВИ; ЗАХОДИ ДЛЯ ДАЛЬШОЇ ВІСНОВИЩО-УКРАЇНСЬКОЇ КОНСОЛІДАЦІЇ

Мюнхен, 22-го грудня. (Телеграмою). — Делегация Українського Конгресового Комітету Америки, в складі голови УККомітету професора Джорджтаунського університету д-ра Лева Добрянського, діючого заступника голови УКК та голови Українського Народного Союзу Дмитра Галичина, ексекютивного директора Політичної Ради УКК а.а. Степана Яреми та члена тої Ради і редактора англомовного "Українського Бюлетеню" Володимира Душинка, прибула до Європи, щоб навести безпосередній контакт з представниками українського політичного і громадського світу. Ця делегация, відвідавши всі діючі українські політичні, громадські та культурно-наукові організації й установи, як теж редакції українських газет, відбула в дні 19 і 20-го грудня наради з уповноваженими всіх українських політичних середовищ, в привітності представників преси і гостей від різних громадських, суспільних і наукових установ, з метою обміну думкою та з'ясування позицій українського політичного світу щодо заходів Американського Комітету для Визволення Народів Росії в справі створення спільного антикомуністичного фронту політичних емігрантів з Советського Союзу. Після з'ясування делегация УКК ставилася Американського Комітету та Українського Конгресового Комітету, наради, після всебічної дискусії, зайняла одностайне становище щодо передумов для переговорів з Американським Комітетом для Визволення Народів Росії. У висліді наради рішено створити тимчасову Ділову Комісію, яка впродовж тижня має зайнятися сформуванням цих передумов та бути в цій справі зв'язковим між українськими

політичними середовищами в Європі і Українським Конгресовим Комітетом Америки. Дня 21-го грудня делегация УКК відбула наради з цими уповноваженими представниками в справі дальшої і повної консолідації українських політичних сил. Ствердивши необхідність об'єднання українських політичних сил, одностайно доручено президиуму консолідаційних нарад з 25-го червня ц.р., які відбулися з ініціативи Президії Української Національної Ради та в яких взяли участь представники всіх угруповань — що є в УНРаді та які є з посадою (Організація Українських Націоналістів Револьюціонерів, За кордонне Представництво Української Головної Визвольної Ради та Союз Гетьманів Державників), щоб вона поробила дальші конкретні заходи для здійснення такого повного об'єднання. Крім того, делегация УКК, при співучасті місцевих українських журналістів відбула для 18-го грудня конференцію з представниками американської, британської та німецької преси і радіських агентств, з'ясувавши мету свого приїзду до Європи. Народа у повноважених представників європейських українців одностайно висловила признання Українському Конгресовому Комітетові за його велику працю в користі української вільної справи, а європейській місії УКК окрему подяку за її видатні зусилля для зацінення взаємних між українським громадством в Америці та в Європі, підкреслюючи потребу дальших таких безпосередніх взаємних. Повідомлення з Європи підписали: Мирон Коновальчак, Антін Мельник, Володимир Стах, Михайло Воскобийник та Дмитро Штикало.

Народний Фонд започатковує "Ноляду" на допомогу залишенцям

Філадельфія. — З канцелярії ЗУАДКомітету повідомляють, що згідно із закликом УККомітету та ЗУАДКомітету, щоб вся цюгорична коляда була призначена на допомогу українським сирітцям-залишенцям в Європі, Український Народний Фонд перший вніс суму 7,000 доларів та передав їх до розпорядження ЗУАДКомітету. Вєдл за тим, 1,000 доларів на коляду для залишенців зложив полк. Долинський від Т-ва б. Воляків Дивізії УНА "Бродів". Дальші більші пожертви на коляду для залишенців зложили: Українська Американська Федерация в Дітроїті (переслав п. Довгань) — \$551.20; Виставний Комітет Жіночих Організацій в Нью-Йорку — \$250; Відділ ЗУАДКомітету в Скентоні \$50 та ціла низка менших пожертв. З поодиноких громад наспіли повідомлення про широку підготовку масової кампанії розвідки коляди на цю благодіну ціль — допомогу залишенцям в Європі.

Організаційні наради для активізації допоміжної акції

Нью-Йорк. — У виконанні заклику Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету ньюйоркський відділ цього комітету скликав організаційну нараду своїх членів і прихильників на суботу 27 грудня в год. 7:00 ввечері до будинку ОДВУ, під ч. 20 Ст. Маркс Плейс (1ст 8-ма вул.) в Нью-Йорку. Іде про активізацію допоміжної акції з уваги на велике число залишенців в Європі. Теж буде обговорений новий імміграційний закон, який входить в життя від 24 грудня. Ньюйоркський відділ ЗУАД-у потребує нових сил до праці, бо невелика кількість теперішніх добровільних працівників не всім подолати всім обов'язкам. Є надія, що громадянин й громадський звернуть увагу на цей заклик і в час прибудуть на наради.

Айзенгаверова комісія для студії над меншинами

Нью-Йорк. — Новообраний президент Айзенгавер об'явив настановити комісію для збирання фактів про відокремлювання груп меншин в Злучених Державах. Цей план виважив він перед кількома негритянськими духовниками, які відвідали його в квартирі в готелі Комодор. Перед ними виступив Айзенгавер здишування, що негрів же тепер не приймають у деяких готелях як гостей ваніч. Майбутня комісія має присвятити свою увагу в першу чергу на подорожування й мешкання для негрів, одначе й праця має охопити інші меншинні групи щодо прийняття їх до праці в різних установах. Крім розмови з негритянськими духовниками, Айзенгавер відбув ще конференцію з представниками "комісії наявної небезпеки", яку очолює д-р Джеймс Б. Конант, президент Гарвардського університету.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ О.Н. ПЕРЕРВАЛА СВОЇ НАРАДИ ДО 24-го ЛЮТОГО

Об'єднані Нації, Н. Й. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй, відкинувши більшістю 145 голів проти п'ятих советську пропозицію на "засуд" Америки за "масакру" комуністичних полонних в Кореї, перервала минулого понеділка свої дальші наради на різдвяно-святковий час аж до 24-го лютого наступного року. Проте, Асамблея уповноважила свого президента, канадського міністра закордонних справ Лестера Пірсона, скликати ці наради раніше, якщо того вимагатиме обставини. Довшу перерву в нарадах Асамблеї встановлено тому, щоб дати урядові новообраного президента З'єднаних Держав Двайта Айзенгавера можливість завершити перебрання адміністрації та вивести відповідні рішення і пропозиції в справі Кореї, якої Асамблея не могла розв'язати в дотеперішніх нарадах. Пірсон, перериваючи сесію Генеральної Асамблеї, заявив, що хоч Об'єднані Нації не пощастило до битися перемир'я в Кореї в теперішніх нарадах, проте він переконаний, що в другій частині їхньої сесії імощатиме припинити дальшу боротьбу та покласти основи під відбудову знищеної війською Кореї. Негайно після закриття сесії, поодинокі делегати почали відїздити до своїх країн — всіми засобами транспорту: поїздами, кораблями і літаками.

В грудні збито або пошкоджено 38 ворожих літаків над Кореєю

Токіо. — Під час патрульної акції над просторами Північної Кореї та охорони бомбардувальників в їхній акції проти воєнних об'єктів у ворожому заїллі, алятиські босі літаки збили вчора дальші три ворожі турбо-літа

Чіанг заповідає можливість десанту в Китаю в наступному році

Таїпей, Формоза. — Маршал Чіанг Кай-ші заповів вчора, що національно-китайська підготовка до протиставлення на захопленій комуністами китайській території буде завершена в 1954 році, натякуючи тим на можливість десанту національно-китайських військ. "Від сьогодні за рік ми будемо готові до протиставлення на континент. Наступний рік буде кінцевим роком нашої підготовки" — заявив президент національного Китаю, промовляючи до воїнів на один з баз в столиці Формози.

Польські комуністи заарештували архієпископа Базяна

Рим. — До Ватикану нахлило повідомлення, що комуністичний уряд Польщі заарештував в понеділок назначеного недавно краківського архієпископа Євгена Базяна. Цей новий арешт високого католицького достояника в комуністичній Польщі вважається тільки одним кроком в планованій Кремлем новій анти-католицькій акції за за

Ген. Айзенгавер про Жукова

На зборах фундації Миру, що відбулися в Нью-Йорку в готелі Валдорф Асторія виступив новообраний президент, який зокрема торкнувся особи б. советського маршала Георгія Жукова, який після війни, як здається, попов у неласку кремлівського диктатора і швидко помер. Ген. Айзенгавер висловив своє переконання, що кінець кар'єри Жукова був пов'язаний із знайомством маршала з ген. Айзенгавером та добрим між ними відносинами. Айзенгавер має можливість стрітатися з Жуковим, коли вони обидва були командантами окупаційних відділів в Західній Європі. За словами промови, маршал Жуков наткнув йому на тр у ріднощі, які зустрівася

Совети називають сіонізм зряддям американського імперіалізму

Москва. — Советський двотижневик "Записна книжка агітатора" приніс статтю, в якій гостро виступається проти сіонізму, називаючи його "реакційним" та "вірним агентом американського імперіалізму". Совети вже давніше виступали проти сіонізму, але тепер його вважають слугою американського імперіалізму, щоб вивести 45,000 московських агітаторів, чому недавно відбувся прайзкий процес, в якому засуджено так багато жидів. "Записна книжка агітатора" пише, що після виникнення ізраїльської держави 1948 р., "сіоністи, що захопили владу, переміняли ту країну на американську військову базу, твердиню реакції на Близькому Сході". Советська влада не переслідує жидів, в Советах діють синягоги по всіх містах, а жиди, як нпр. Ілля Ерєнбург, дістав недавно мирову нагороду Сталина. Так пише цей журнал.

Помер Степан Ковбаснюк

Нью-Йорк. — Вночі з понеділка на віктор помер англо, вернувши пізно з роботи, загальною відомий нотар і власник перекладкового бюро, Степан Ковбаснюк, член 130 відділу УНСОюзу. Покойник походив з села П'ядики, повіт Коломия, Західна Україна. Народився 23. лютого 1893 р. Належав до тих старих іммігрантів, що ніколи не відмовились пожертви на кожному роду потребу. Віа своє бюро дуже солідно й чесно й тим урівноважив собі добре ім'я серед усього громадянства. Оставив вдову Степанію та дочку Віллу, замужню Шумейко.

НОВА КРИЗА УРЯДУ ФРАНЦІЇ

УРЯД ПРЕМ'ЄРА ПІНЕ ПОДАВСЯ У ВІДСТАВКУ НАПЕРЕДНІЙ ГОЛОСУВАННЯ В ПАРЛАМЕНТІ; ПРЕЗИДЕНТ ОРІОЛ ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ПРИЙНЯТИ РЕЗИГНАЦІЮ ПЕРЕД ПОПЕРЕДНІМ ПОРОЗУМІННЯМ З ПАРТІЯМИ

Париж. — Уряд прем'єра Антуана Піне несподівано зголосив вчора свою резигнацію, не очікуючи навіть на вислід голосування в парламенті в справі довір'я для нього, що мало відбутися сьогодні під час нарад над новим бюджетом країни. Прем'єр Піне подався у відставку, передбачуючи негативний вислід голосування. Проте, президент Вісент Оріол відмовився прийняти цю резигнацію відразу, бажаючи по-розумітись раніше з представниками поодиноких партій, що творять урядову коаліцію. Резигнація прем'єра Піне викликала вже вісімнадцяту кризу уряду у Франції після другої світової війни. Велика частина членів парламенту виявила своє обурення з приводу того, що прем'єр і його уряд пішли у відставку, не очікуючи на вислід голосування в справі довір'я для них. Прем'єр Піне заявив, що він рішався піти у відставку, тому, що народно-республіканська партія, яка грав головну роль в урядовій коаліції, відмовилася підтримати його в справі бюджету. Сам прем'єр Піне партією незалежний. Він твердить, що для нього "неможливо виконувати обов'язки прем'єра без підтримки". "Від сьогодні за рік ми будемо готові до протиставлення на континент. Наступний рік буде кінцевим роком нашої підготовки" — заявив президент національного Китаю, промовляючи до воїнів на один з баз в столиці Формози.

Розбився надвоє французький корабель із 300 пасажирами

Бейрут, Ливан. — 12,500 голів корабель Шампольон три милі від Бейруту розбився надвоє. На кораблі йшли 300 пасажирів і залоги. 60 осіб йшли до Святої Землі на святя Різдва Христового. Досі не вдалася рятунок акція, але її продовжують. Корабель наїхав на скелясту міліну, розбився на дві частини та затонув. Рятунок акцію внаслідок сильної бурі, що шаліла в тіл частині Середземного моря. Два бейрутські кораблі старалися доставити на місце катастрофи, але не могли дійти до розбитого корабля. П'ять членів залоги Шампольона старалися доплисти до берега в рятувальних човнах, але сильна хвиля не допустила їх до берега. Інші 12 членів залоги робили те саме, але хвиля перевернула їхній човен. Ті моряки, що такі дісталися на берег, не зміogli пояснити, як прийшло до катастрофи, бо Шампольон вже багато разів причалавав у цьому місці. Цей корабель збудований у 1924 р. "Юнайтед Пресс" подас до відома, що на цьому кораблі був один американець та один канадський священик.

Лявіна вбила 23 лещатарів в Австрії

Відень. — В австрійській країні Форальбергу лявіна спричинила смерть 23 лещатарів, які йшли в гори, щоб використати їх спорту під час свят. Вісім туристів поранені. Катастрофа відбулася тоді, коли автобус виїхав на міст, і під тиском повітря, який спричинила лявіна, перевернувся та впав униз у потік. Поліція повідомляє, що між туристами було багато англієцьких спортсменів. Шофер виїшов із катастрофи здоровий, і він повідомив поліцію про нещастя. Між туристами багато молодих подруж. Один батько стратив трох дітей. Австрійський канцлер д-

ТУРЕЧЧИНА, ГРЕЦІЯ І ЮГОСЛАВІЯ ТВОРЯТЬ ОБОРОННИЙ СОЮЗ

Париж. — Турецький міністр закордонних справ Фаад Корпулю, який брав тут участь в нарадах НАТО минулого тижня, заявив вчора, що Туреччина, Греція і Югославія вже договорились принципово щодо їхньої спільної оборони. Тепер ще мають бути обговорені і устійнені подробиці їхнього оборонного альянсу, відповідно до оборонних зобов'язань Греції і Туреччини в рамках Північно-Атлантичного Пакту, до якого вони належать. Це по-середньо зв'язувало б теж Югославію з тим Пактом, подібно, як договір про європейську оборону спільноту мав би зв'язувати з ним Західну Німеччину. Міністер Корпулю, виїжджаючи назад до Туреччини, заявив: "Греції і Туреччині пощастило встановити викликуючі довір'я відносини з Югославією. Я можу сказати, що між нами вже існує принципове порозуміння відносно нашої спільної оборони. Це радісна подія не тільки для трьох заінтересованих країн, але теж для безпеки всіх вільних і миролюбних країн". Вертаючи з Парижу, міністер Корпулю зупинився на два дні з офіційними відвідинами в Римі, як гість італійського уряду. В дипломатичних колах вважають, що італійський уряд бажає використати цю нагоду для кращого поінформування в оборонних можливостях Південної Європи. Югославський прем'єр Тіто зі свого боку заявив, що Югославія своїм зрівнянням з Москвою тепер вже здобула собі більше прийнятність, ніж ворогів.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Число з понеділка (з англійською частинкою):			
Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language suppl.)			
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ТОВАРИСТВО ЖУРНАЛІСТІВ

В суботу 20-го грудня створено в Нью-Йорку красне Товариство Українських Журналістів Америки (ТУЖА). Створення його чи не на завершення інтенсивної організаційної роботи суспільного життя нашої американсько-української громади в останні роки після її більшої десятиліття тисяч новоприбулих. В цьому можна б добувати своєрідний символ журналістичної долі: насамперед нарід, громада, насамперед все інше, а наостанку вони самі, журналісти.

Під час зборів стверджено, що коли б ті збори мали бути тільки «де одним зборам чи однієї організації», тоді вони були б цілком зайві, бо чого, як чого, але зборів і організацій наша суспільність має як забагато. Проте, ані ці збори не були «де одні», ані створена організація журналістів не є «де одна». І тому вона заслуговує на окрему увагу. Це тим більше, що журналісти і редактори пишуть про все і про всіх в світі, вони турбуються долею всіх разом і кожного окрема, але найменше своєю власною долею, яка теж мало кого іншого інтересує.

Сьогодні на американській землі опинилися десятки українських журналістів з усіх соборних земель України. Деякі з них мають знання, досвід і стаж, який нічим не поступається найкращим світовим фахівцям в тій ділянці. Їхня думка і їхнє перо могло б стати великою творчою силою не тільки в нашому українському, але й міжнародному житті в теперішній його найкритичнішій фазі. Але за малими тільки винятками ці організатори і архітекти людської думки та публічної opinio сьогодні змушені важкою фізичною працею по фабриках заробляти на хліб щоденний, бо наші видавництва не можуть дати їм zatrudnennia.

На зборах журналістів недвозначно стверджено причину цього. Всі наші видавництва тільки «клягають». Проте суспільність має до них часто максимальні вимоги. Хто питається, як виглядає сьогодні наша преса, повинен насамперед запитати, як виглядають її читачі. Наша громада збільшилася на десятки тисяч — кажеться — свідомих нових громадян з новою політичною еміграцією, але тираж наших газет збільшився задовго до мізерних тисяч. До видавництва газети і редактора кожний має претензії, але скільки є таких, що дають собі справу, в яких обставинах ці газети видаються та в яких обставинах живуть і працюють редактори і кореспонденти? Новостворене Т-во Українських Журналістів матиме велике і трудне завдання розглянути ці та багато подібних проблем та шукати для них розв'язки, що напевно була б рівночасно і розв'язкою багатьох інших проблем нашого загально суспільного життя.

Це ця професійна сторінка завдань нової організації. Але не менш важлива й друга сторінка, репрезентативна. Правда, ми маємо багато всьляких репрезентативів, але в них вже віддавна відчувається недостатку збірному голосу українських журналістів. Журналіст і редактор вже силою своєї професії найбільше зв'язаний із суспільним життям, він мусять ним постійно інтересуватися в усіх подробностях і він його найкраще знає, або хоча б повинен знати. Силою ж його професії в ньому поступово виробляється та закріплюється сильне почуття відповідальності, як теж об'єктивності в оцінці. І тому збірний голос журналістів в поодиноких важливих внутрішніх і зовнішніх справах нашої спільноти є не тільки побажаний, але конче необхідний. Такий голос матиме важливе значення не тільки в нашому внутрішньому житті, але до нього цілком певно з великою увагою буде прислухуватися й доволитий світ.

Це тільки ці найголовніші завдання нового товариства. Тих завдань багато більше й всі вони найтісніше зв'язані з цілою нашою суспільністю, її активністю і її розвитком та прогресом, зокрема з українською визвольною справою. Тому ж створення Товариства Українських Журналістів треба вважати заповненням важливої прогалини в структурі і житті нашої спільноти та новою рушійною і порядкуючою силою в її прогресі. Треба сподіватися, що власне та наша суспільність оцінить і привітає свою нову організаційну клітину, Товариство Українських Журналістів Америки.

АНГЛІЙЦІ НА УКРАЇНІ

Як відомо, доступ закордонним дипломатам і журналістам на українську територію заборонений. Зате Москва широко, з пропагандно-методичною, послугоюється різними комунізованими чужинцями, які захваляють совєтський режим. Оце недавно група англійців побувала в Одесі, Запоріжжі і Дніпропетровську. Московський часопис "Труд" з 25 листопада присвятив багато місця цій подорожці. Часопис зазначає, що англійцям була забезпечена повна свобода руху. Члени делегації були скрізь, де хотіли бути: в нових будинках, в магазинах, в лікарнях. Вони розмовляли з ким хотіли: з робітниками, колхозниками, інженерами, студентами, дітьми. На фотках, опублікованих Трудом, ми бачимо як колхозник М. Дмитрієв, запропавшись англійським гостям до себе, веде їх у свою хату. В колхозі імені Сталіна колхозник С. Лахно зустрічає англійців традиційним хлібом-сіллю. На інших фото бачимо як на металургійному заводі в Дніпропетровську робітник Я. Ковтун відповідає на запитання англійської делегації, як англійка В. Ходсон грає в шахмати з совєтським робітником.

"Труд" відвідав цілу сторінку, на якій англійські паломники висловлюють своє захоплення усім тим, що бачили, скріплюючи ці заяви власноручними підписами. Вільям Скінлінг зазначає: "В районі Дніпропетровська ми побували в одному із колхозів. Мене вразила велетенська площа, яку він займає. Здавалось, що ці поля не мають кінця. Все мало позначило добре загроможеної роботи. На залочній і свинарській фермах було чисто. Видно, що за тваринами добре доглядають. Колхозники запросили всіх членів делегації на обід. Це був незабутній вечір. Шотландський англійський пісеньку співав англійськими. Ми співали з українськими. Ми співали і танцювали, і кожний з нас почував себе як дома".

Англійці різні сторони совєтського життя порівнюють з відповідними англійськими умовами і завжди приходять до висновку, що в СРСР такі прекрасні умови прожитку, про які англійський робітник не може й мріяти. Совєтським шахтарям робітничий одяг видається безплатно, а англійський мусять купувати його за власні кошти. Варієтське в СРСР постійно падає, а в Англії навпаки — росте дорожче. Навіть професії мають в СРСР далеко більші права, ніж в Англії.

В залах англійців багато найвищо. Наприклад: Прихильність до уряду совєтського населення вони вбачають в тому, що на жовтневих демонстраціях населення йшло з квітами і з ентузіазмом вітало Сталіна, що совєтський життя широко користується правами, які записані в сталінській конституції.

Делегати заповідали, що, повернувшись до Англії, вони широко розповідатимуть "правду" про все, що бачили. В передовій статті, присвяченій цій подорожці англійської делегації, "Труд" аж тричі повторює, що підкупна бур-

жуазна преса, "виконуючи волю своїх господарів — американських мільйонерів і мільярдів", безперестанно пише наклепи, що в СРСР існує примусова праця, тяжке матеріальне становище трудящих, немає особистої свободи. "Труд" переконує у протилежному, заявляючи: "Той, хто створює всі матеріальні і культурні цінності являється в капіталістичному суспільстві рабом, проста людина там знехтувана і принижена. Робітничі організації, в тому чи-

Іван Кедрин

НА СПОЛОХ ПЕРЕД ПРОВОКАЦІЄЮ

Час до часу чуємо про "вожру руку", як загалом про активність наших ворогів серед усіх політичних еміграцій і всіх закордонних громад, відоміх із своїх протисовєтських позицій. Здається, що нечому поміж нами одиниці, яка не приймала б, як безспірну правду, що покликана для цього совєтські чинники близько цікавитися життям і діями всіх протисовєтських сил у світі, зокрема українців, як найбільшій європейській та закордонній еміграції з-поміж усіх підсовєтських народів. І всі ми вважало, що безумовно діють серед нас ворожі агенти, діють за точно означеними інструкціями, по лінії московсько-бolshevickих інтересів. Але на цьому нашою переконанню кінчається. У практиці виглядає так, що громадяни в масі та зокрема його керівні і відповідальні чинники, включно з усіма існуючими політичними партіями, з Національною Радою та Конгресовим Комітетом, не цікавляться проблемою обережності перед існуючими, а тільки невідомими провокаторами. Не існує взагалі у нас проблема: як безпечно і як поборювати цю страхітливу небезпеку. Ніхто про це ніколи не говорить, в аналізі цього питання не вдається.

Тимчасом існує постійна смертельно-реальна небезпека, ми виставлені на діяння провокації, якій своєю байдужістю і повною "нейтральністю" даємо найширше поле для пописів. Тоді, коли в Москві існує від років окрема школа для вишколювання провокаторів, коли провокація стала вже предметом дбайливо розроблених теорій, стосованих потім у практиці, то ми, експериментальні криляки цих теорій та об'єкти діяння вченої і невченої провокації — подаємо діїсно на крильці, що сидять спаралізовані поглядом гадюки, поки ця гадюка не кинеться і не пожере крильця.

Дивна українська вдача: страшенно недовір'я до відомих і до найправдивіших національних керівників, завжди готова до найбільш обриваних підозр та закидів, — водночас найбільш довір'я до відомих і до всіх демагогів, крикуючи як людища, що їх минає загрозливі різніми серпанками та які проте добувають собі швидко й гладко кредит — своїм спритом, мет-

слі і робітничі кміт, знають переслідувань. Людська гідність розтоптана, а думки його знаходяться під контролею".

Такі подорожі комунізованою європейською пролетаріату та так званої прогресивної інтелігенції роблять тяжке враження: вони вбивають і так вже захитану віру в моральну і політичну перевагу вільного західного світу, від якого пісовєтське населення чекає допомоги, а не цинічного вихвалання своїх тиобителів. (Л. Л.)

стинковим недовір'ям до всього, що грозить нам шкодою! Але, очевидно, коли напр. існує аксіоматична політична правда, що єдиність є передумовою українського успіху, а розбиття лежить в найбільшому інтересі ворога, і коли ми раз-у-раз забуваємо на ці правди, то свідомо ворожа акція знаходить серед нас завжди безліч невідомих співробітників і помічників. А ми не маємо свого Еф Бі Ай, ми своїх сенатських комісій з їхніми можливостями та зв'язками, що слідували б за різними провокаторами та ворожими агентами. Коли пригадаємо собі, як недовірливо, неохоче і просто вороже найвищі американські державні діячі, з обома останніми президентами включно, ставились, наприклад, до невідомого обвинувачення сен. МекКарті, що спершу видавалося безглузде, а потім показалося правдиве, то можемо перекласти паралелю і з нашою, українською легкодоушністю, з якою відмахуємося від заваг, що їх вважали-б годі робити хтось у вузькому гурті приятелів: будемо обережні і не захоплюємося активізмом деякого, а дивимся на погубний зміст того нїби активізму! Ах, мовляв, — чуємо — "де палкий патріот, а той тільки примітивний дурачок, але людина доброї волі, а цей третій тільки занадто нервовий, а той четвертий просто тільки крикун". Так, у всіх цих випадках може це дійсно так, що ніхто з них не є чудним агентом. Але де ж ці агенти є, хтось ними ці! Попадають в гістерію недовіри, але бути сліпим і глухим теж зле.

С в російському письменнику Куприна оповідання з російсько-японської війни в 1905 р., здається п. з. "Банзай". В російському військовому гарнізоні у важливому стратегічному пункті був штаб-капітан (старий російський капітан нижче нашого сотника), дурачок, посміхався всього старшинства і волюта, добряга, картяр і п'яниця. Аж у сні придукував штаб-капітан промислив криз сон який незрозумілий слова. І раптом з уст сплигло штаб-капітана впадом гострим, дзвінким голосом слово: "Банзай" — японська військова команда "перед". Показалося, що наліг-граматний розлитий блазень був насправді полковником японського генерального штабу. Я читав не оповідання років може тридцять чи більше тому. Але якщо воно настільки пригадується, коли дивитися на деякі несамоцільні явища в українському житті. Чи може дійсно був би вже час бити на сполох: Будьте обережні з вибором кандидатів до своїх Управ, чи людей на чільні і відповідальні громадські становища, будьте обережні у підході до всіх громадських справ і проблем та ніколи не забувайте, що діє серед нас ворожа рука!...

Ворожба з тією диявольською рукою важка, як важкою є боротьба проти кожного ворога, що його присутність відчувається, але його самого не бачиться. Бачимо на американському прикладі, де існують закони для боротьби з підіривними організаціями й одиницями і де існують цілі великі державні установи для стеження і викривання внутрішніх ворогів, — ми бачимо, як при всіх цих сильних політичних й розвідних апаратах трудно боротися з підіривними елементами і як це трудніше вилловувати їх та карати. Що ж казати про таке громадянство, як наше, яке може боротися тільки своїм позитивізмом у відношенні до всього, що йде по лінії всєукраїнського інтересу та ін-

Український Народний Союз, який нараховує тепер уже понад 66 тисяч членів, з такою передумовою, з такою кількістю американських і канадських українців, в списку членства якої не повинно забракнути жодного члена з Вишого Його. Не належати до цього свідомого та ідейного загалу, який творить і веде наше громадське життя.

Л. Лесюченко

"ЕКСПЕРТИ" ПРОВАЛИЛИСЬ

Обставини складаються дивно: виглядає, що Сталін "со пріснє" завзявся довести світові, і в першу чергу американцям, як невірні прогнози ставили американські "експерти", і як вірно оцінюють совєтську дійсність — українські знавці.

Українські експерти твердили весь час, що сталінська ставка тепер стоїть на російському націоналізмі і на російському імперіалізмі, що підсилює національну гордість росіян до тої міри, що вони готові миритися з усім соціальним гнетом для самих себе. Українські експерти твердили, що для росіян політична обмеженість у свободах не має надто великого значення, бо вони ніколи тим свободам не користувалися. Переконавання у величч Росії і перевазі російського народу над всіма іншими, виплекав у росіян різніми течіями, як офіційним самодержавним глумленням, підсиленням теоріями Достоевського, російським слов'янофільством, коліноприклонням перед народом і то саме російським народом, відкільки появою сучасного, старого брата, підтримку якого Сталін обіцяв усім іншим "братом", не тільки в Союзі, а в усьому світі, чим це більше розпалів національну гордість росіян.

Посилаючись на свій досвід з Совєтами та їх політикою, українські експерти у вересні цього року, і саме на сторінках "Свободи", дали аналіз зміни у статуті компартії і ще тоді написали наперед, які саме наслідки матиме 19-й з'їзд партії. І в жовтні, у Москві, Маленков і Берія в резолюції з'їзду акуратно виконали все те, що "Свобода" пророчила у вересні: і перегляд марксизму, і створення нової програми з перевагою "сталінізму", і перенесення Сталіна в партії і державі, і максимальне зосередження влади в руках кремлівської купки, і зменшення значення партії як такої, і висування молодих партійців, переважно російського походження, — і т. д. і т. д.

Українські експерти твердили не раз і не два, що завершувши на шлях створення російської імперії, Сталін уже не зможе зійти з нього, просто тому, що його єдиною підтримкою тепер є саме російський нацизм, російський агресивний імперіалізм, що ґрунтується на твердому переконанні у своїй вишесті і на зневазі до інших народів.

Українські експерти твердили, що Сталін потягнеться винищити жидів як і Гітлер, тільки що він робить це під іншими гаслами, отже спритніше, бо тріпотів проти "неп'янів", троцькістів і зівов'ців по суті були нічим іншим, а саме приводом до масового нищення жидів. За десятирок заступників жидів на відкритих процесах пішли тисячі, але про це світ не почув.

Найтрагічніше з усього є те, що такими захопленими Росією і всім російським, такими вірними ідеї "єдиної і неділимої" Росії були в багатьох випадках не хто інший, як саме "експерти" з таких жидів, що накидалися на ук-

раїнців за вигаданий "анти-семітизм" постійно заплісуючи очі на те, що на сході Європи розсадником анти-семітизму завжди була саме — Росія. Сталін і Маленков, треба знати, співають тільки стару російську мелодію про міжнародну змову жидів для світового панування.

Цікаво буде прочитати, що тепер писатимуть всі ці даліни, док-лєвіни, шуби і всі інші єдино-неділимих братів? Чи вони й далі матимуть сміливість виступати з своєю давньою аналізою Совєтів під виглядом сніадального провалу? Чи вони й далі будуть доводити, що вони розуміють щось з того, що робиться там? Чи вони й далі будуть підсмажувати і американцям і жидам концепції, що мають для обох народів абсолютно самовибачні наслідки — як то видно вже тепер?!

Але яку б міну ці "експерти" не наклали на себе, як би вони не намагалися викручуватися — а викручуватись їм доведеться — скандальний провал усіх їх прогнозів, концепцій і теорій наглядний. Тепер справа в тому, наскільки цивільний відвага виставити у цих експертів, щоб признати свої помилки, переглянути свої теорії — і підійти до аналізу совєтської дійсності на підставі твердих фактів, а не емоцій та закостенілих упереджень. Бо наші помилки тут, в Америці, мають страшну і трагічну луку. Вони наповнюють трупами могили Вінниці, вони розлягаються пострілами в Катині, вони укривають поля України розпухлими трупами голодуючих, вони віддають Сталінові три четвертини Азії і половину Європи. Помилки Америки тепер — це смерть народів. Всіх народів — крім хіба російського, якщо він і далі нестиме соціальний гніт Кремля в підюку за свої національні перемоги.

Яка радість українським знавцям з того, що вони мали рацію, коли їм було перетато всі шляхи до того, щоб дати своє знання американцям і на підставі фактичної факвої аналізи допомогти знати вірний шлях у поступуванні з Совєтами? Яка радість українським експертам від того, що Сталін тепер робить саме так, як вони пророчили, коли це означає смерть, розстріли і повніщення? Яка радість українським експертам з того, що тепер, може, — американці повірять у існування українського повстанчого руху на Україні, коли дій рух не підтримано своєчасно? І не підтримано тільки тому, що винищити жидів як і Гітлер, тільки що він робить це під іншими гаслами, отже спритніше, бо тріпотів проти "неп'янів", троцькістів і зівов'ців по суті були нічим іншим, а саме приводом до масового нищення жидів. За десятирок заступників жидів на відкритих процесах пішли тисячі, але про це світ не почув.

Чи Ви є вже членом Українського Народного Союзу? Якщо ні, то пам'ятайте, що Вам не можливо обійтися без забезпечення, а вибачає і найкраще забезпечення дасть Вам Український Народний Союз!

Ідемо в "поїзді у невідоме" — партизани, на Словаччині, ведуть нас ближче свого воєнного штабу. Супровідні словацькі жандарми сумно похитують головами над нашою долею. Нас перестрівають більшовицькі старшини, знають на мітинги, вербують до війська. Тривожний місяць до золотисто-багряного лісу Оремою, якоськи й шикани партизан, війна, що наближається. Терор, жах, безнадійність. І раптом — чудодійний кінець — "воля України" Дивізії, що з'являється визволити нас. Іздала криз лісів, тихий скриптіть возів, темні постаті вартівних при возах. І місяць, величезний, червоний місяць на низькому небі, як буття, до чого ми йдемо? Разом з тим Райхом, що нас винищує і який ми ненавиділи?...

Так говорив він, завжди урівноважений і завжди погідний! Я напружила думку, я відчула, що не смію не відповісти йому так, як він цього — може підсвідомо — чекав. Переді мною стали з'являтися образи з недавнього минулого, уривками, нескордовано передавала їх зовсім так

М. Струтинська

Джентлмен у кублі хамства

(До 3-тї річниці смерті інж. Юліана Мудрака)

Усі, хто був на Загальних Зборах Сільського Господарів чи інших наших господарських установ у Львові, напевно добре пам'ятають радника Юліана Мудрака. Поруч із стриманим, узорним у свої безпечно-акуратні статистичні цифри Юліаном Павловичем, поруч із красномовним, обізнаним завжди ще подвійним чаром поета і військовика Остапом Луцьким, поруч із незрівняним дотепним, прямию закрутленим Євгеном Храпливим, постать цього старшого, великого на зріст чоловіка з гарною, плеканою бородою невідмінно притягала вашу увагу. Та не тільки сама постать його виступ, хоч завжди трохи естусований, сполучував у собі прикмети виступу трьох значених попередників: він був річковий, добрий формою, дотепний.

Проте, треба було пізнати радника Мудрака ближче, в умовах приниження людини, що відкривав у ній всі найбільші затисні сторінки людської психіки, її заатакований егоїзм, щоб могли оцінити його "затисні людської тварини" він відкривали в ньому співчуття до подібних собі, глибоке, хоч дискретне співчуття, якого ви не могли потім збути. І я не забула цього хотіла б поділитися ним із іншими українськими людьми, що, може, так як я шукають моральної підтримки, у цей час загальною здичавини.

Якщо вам пощастило не побувати у Штрафогі у вашій мандрівці на Захід того 1944-го року, року початку кінця

великого Райху, то мені важко буде передати вам атмосферу того місяця найбільшого приниження, того кубла хамства, голоду і перекупства, де відбулася наша зустріч. Це було після жакливі процедури дезінфекції, на яку нас зігнали з двокожодного сну в холодних і з брудуних бараках. Усе, від намашування голів нафтою і ще чимсь гризким і смердючим, ходилим зовсім голими серед виключно-чоловічої обслуги впродовж восьми годин, усі ті всебічні оглядини, фотографування з номером на голий грудях, купання і перебігання кризь холодні бетонові коридори — на дворі стояла вогка грудневська стужина — вв'єрті стояли такими ж голими в повній випадковості людей одягатили, поки нам надвезуть речі — усе те було наче б подумане на те, щоб вбити в людини великі почуття власного достоїнства, показати їй що вона є ніщо. Коли я, на якомусь етапі цієї процедури висловлювала своє обурення якомусь молодіше з прислужників, що говорив прекрасною українською мовою — інші з них розмовляли по-російськи-

му — він дуже здивувався: мільйон людей пройшов кризь цей пересильний табір і ніхто не бунтувався, аж оце я почала! Проте, бунт не мав тут ніякісного результату, і треба було пройти все, до кінця. Врешті, нам викинули наші речі і всі наші клунки, що їх ми учора здали у камеру чистиння... і ми знайшлися на вулиці. На обвіяній вітром таборовій вулиці між довгими рядами сірих бараків, без надії дїстатися до них. Всі бараки, сказали нам люди, переповнені, а за місце у двох більших, не так забитих, треба дорого платити цигарками. Навпевно, управа табору найде щось для нас, але, коли воно буде? Тепер уже не урядують...

І тут випадково з'явився радник Мудрак. Він зразу ж кинувся забрати мою стареньку матір та вати гнітну сестрічку з двоохріною дівчинкою до теплого барука, а потім пустився удвох зі мною шукати всевадного барака. Не знало, чи платив він якіськи цигарками, бо в мене їх не було і він за них не питав, але цієї ночі ми мали дах над головою, в бара-

кові, де він жив зі своєю численною родиною. І тут публіка спала всуїм, чоловіки і жінки, на двокопверхох скрипучих причах, і тут з'являлися вранці німецькі поспіаки щоб, відбавши у людей харчові кратки — суцільно обібраної брудуної картоплі і чотири скибки хліба удень — примусити їх зголоситися до транспорту, до фабрик воєнного промислу. І тут треба було віддати такому наганячєві останні два кілограми мук, виміняти на Словаччині за шлюбну обручку. Проте, тут був радник Мудрак, завжди уважний, завжди спитчуваний до наших турбот — і від цього те тривожне життя сталося таким іншим, легшим, присмислимим.

Увечері, після всіх щасливо пережитих шикан і повітряних тривог — аліянські з'єднання, пролітаючи над недалеким Віднем, не щадили своїх вантаж і його околицями — ми сідали з ним за стіл, де кожна родина мала свій малий відтінок: посуд, їжа, дитячі іграшки, примус і нафтаніки копчилися тут у досконалому безладді. Він прочищував докладно квадрат про-

сторі, викладав свій великий пасіанс. І він розказував. Про щось цілком далеке від того, що ми переживали. Про приятеля з першої світової війни, майора, в якого мастку, у Стірі, він бував декілька разів, і де була не тільки ціня галерея картин, але й чудове старе вино — вони обидва були знавцями. Або, про свій великий сад на елігантному передмісті Львова, де він, сам боті віддати такому наганячєві останні два кілограми мук, виміняти на Словаччині за шлюбну обручку. Проте, тут був радник Мудрак, завжди уважний, завжди спитчуваний до наших турбот — і від цього те тривожне життя сталося таким іншим, легшим, присмислимим.

Увечері, після всіх щасливо пережитих шикан і повітряних тривог — аліянські з'єднання, пролітаючи над недалеким Віднем, не щадили своїх вантаж і його околицями — ми сідали з ним за стіл, де кожна родина мала свій малий відтінок: посуд, їжа, дитячі іграшки, примус і нафтаніки копчилися тут у досконалому безладді. Він прочищував докладно квадрат про-

ПОВІДОМЛЕННЯ ЗУАДН

Збірка харчів і одягу для залишенців.

Збірка одягу й харчів по українських громадах у ЗДА ведеться з великим успіхом. Експедиція З У А Д Комітету складає цю дорожню шпур подяку всім співучасникам збіркової акції, як теж і всім жертводавцям, з а к л и к а ю ч и одночасно до дальшої співпраці і допомогти в цьому гуманітарному ділі допомогти нашим братам і сестрам у потребі.

Для успішнішого проведення збіркової кампанії Управа ЗУАДКомітету просить усіх жертводавців пересилати свої пожертви безпосередньо до Представництва ЗУАДКомітету в Німеччині або до Станції ЗУАДКомітету в Австрії. Для цієї цілі Головна Канцелярія ЗУАДКомітету у Філадельфії вислала на заповнення спеціальні наліпки із військовою адресою нашого Представництва. З уваги на військову адресу — порто пакету трічі менше від звичайного. За наліпками просимо звертатися на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

Коли б хотів не міг вислати пакета безпосередньо в Європу за допомогою наших валіпок, тоді просимо вислати свою пожертву до нашого складу в ЗДА Комітету у Філадельфії на адресу:

Увага! Нью-Йорк і Околиця! Увага!
Український Спортивний Клуб в Нью-Йорку
— влантовус —
в середу, 31. грудня 1952
ВЕЛИКУ ЗУСТРІЧ 1953 РОКУ
(СІЛЬВЕСТРА)
у залі Беттговен Голл, 210 Е. 5 вул.
Оркестра В. ВОСОГО. Початок о год. 8 веч.
Багато несподіванок. Добірний буфет в за-
ряді Вп. Пань. Управа УСР-У.

ЗВІДОМЛЕННЯ

УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО ІНСТИТУТУ

ПОПИСИ

Кожна установа здає перед громадянством звіт із своєї діяльності. Укр. Муз. Інститут, який на протязі свого короткого існування (4 місяці) згуртував вже разом з Відділами около 200 учнів, обов'язаний теж до звітування перед громадянством. Робити він це не лиш пресовими звітними листами і конференціями з Батьками, але передусім публічними виступами учнів. Ці публічні пописи являються найкращим перевірним праці учителів Інституту і, хоч вони є тільки виступом, над чим і як працюють учні, а не спеціальною постановкою імпредзамом, то все ж таки можна їх уважати певним показником духового, а зокрема музичного потенціалу нашої молоді. Перші пописи (Нью Йорк 22 листопада, Філадельфія 14 грудня) відбулися при виповненні залу. Це свідчить про зацікавлення громадянства і постійне збільшення кругів прихильників Муз. Інституту.

На цих пописах виступили учні з Нью-Йорку, Ньюарку, Філадельфії і Честера, класи: Меланія Байлової (Іжмів), Тараса Голубовича (Степів, Річард), Ярослава Кобри (Т. Збір), Романа Савицького (В. Стечик, К. Паньківський, Х. Карпенюк, Л. Крилова, Б. Шашаровський, Ж. Кравців, І. Кондра, Л. Четирко, Г. Савчак, О. Струн, Н. Недільська), Оксана Сімонович (С. Ковальчук), Ігора Сонейчикова (В. Барто), Володимира Шенка (І. Стечик, І. Коваль, Б. Святих) і Євгені Чанельської (Винник). Загальний рівень виступів учнів був задовільний, а в тих випадках, коли виступи були хороші, вже на цих перших пописах зареєстровано декілька едентних талантів, а такі учні вищих років, як Ліна Крилова, Надія Недільська і Богдан Святих своїм виконанням дають заохорунку, що в недалекому майбутньому вони стануть в ряди наших молодих мистців-виконавців. Учні нижчих і середніх років, які вирізнялися на пописах, а також всі інші, одержали оцінку виступів від своїх учителів. Всі вони повинні пам'ятати, що їх недавній виступ, це тільки початок змагання і успіхів, які в майбутньому будуть нагороджувати окремим визнанням лише на основі послідовності і витривалості в праці.

Речинці наступних пописів будуть подані до відома окремими оголошеннями.

Іспити.

Згідно з програмою навчання всі учні Укр. Муз. Інституту складають піврічні іспити, що відбуваються в таких речинцях: 25. січня і 1. лютого Нью-Йорк, 8. лютого Філадельфія і Честер, 15. лютого Ньюарк, Елізабет, Джерзі Сіті і Пассейк. Точний час іспитів буде поданий до відома кожному учневі окремо. Речинці іспитів приватистів, що вже зголосилися, або зголосяться, с в Нью-Йорку.

Фільм „Чорноморці“

В понеділок 21. грудня, ц. р. був показаний в залі Manhattan Plaza в Нью-Йорку — звуковий і кольоровий фільм „Чорноморці“ продукції Солука з Торонто, Канада. Це, крім того, попереджувальний репортажний фільм з культурно-політичного життя Канади, що теж у кольорах показували фрагменти з протибольшевицьких маніфестацій українців Канади, фрагменти з життя молодеческих організацій і Пласту, як теж церковного життя. Були теж показані проби фільмувати „абстрактно“ наші пісні. Висвітлюючи фільму призначене на неділю 20-го грудня не відбулося, з технічних причин.

Самий фільм „Чорноморці“, накручений за оперетою Куценка, з музичним оформленням Л. Туркенича. Участь беруть драматичні актори — Ярославич, Тагава і ін. Надмірну статичність акції вирізняють до великої міри гарні кольори і музика, істотні для нашого побуту; головні кольори народних стрій виходять переважно у техніці Kodachrome, якою накручений фільм. Помітні недотримання в кольорах і записування звуку с чисто технічної природи і їх можна б усунути.

Під мистецьким оглядом — фільм не вносить нічого — ні нового, ні оригінального. Гра акторів типична для театру а не для фільму. Відсутність близького плану шкодить фільмові. Уважасмо, що фільмування „живцем“ опереток чи опер не помагає у мистецькому відношенні ані театрові ані фільмові.

У розмові з п. Солуком відносно враження, що він повні свідомі тх недоліків, що їх має фільм. Це дає заохорунку, що за свідомість, невизначена енергія як і новий досвід п. Солука дадуть нові — кращі висліді в найближчому майбутньому.

Хто хоче перебути годинку в атмосфері українського фольклору і пісні — повинен побачити фільм.

С. Федів.

ГІЛЬДАНА ЗЯТИК

В неділю, дня 7 грудня ц. р. відбувся в Ньюарку, Н. Дж., концерт українських пісень і арий оперової співачки п-ні Гільдани Зятки.

В програму концерту входили твори Гнатюшина, Гайворонського, Матюка, Лисенка, Заремби, Січинського, Артемівського й Аркаса.

П. Гільдана Зятка вже при першій пісні „Богородице Діво“ Гнатюшина знайшла тісний контакт з публікою.

Це був високо мистецький виступ артистки, яка мас чудовий, дзвінкий мецо-сопран який орудус свобідно. Замітна теж її знаменита інтерпретація, яка виявляла, що артистка вміє вглибитися в душі творів, що їх виконує.

М. П.

Відео п. І. Приймової про методи навчання сольо співу. Дня 21 грудня відбувся конференція учителів Філадельфії і Честера для обговорення пописів і дискусії над рефератом дир. Савицького з попередньої конференції. Дня 28 грудня с у Філадельфії з'їзд усіх учителів теоретиків для обговорення і устанлення програми навчання усіх теоретичних предметів.

Роман Савицький (директор), Іван Недільський (заст. дир.), Меланія Байлова (секретар).

ПРОФ. Р. ПРИДАТКЕВИЧ ВСТУПІТЬ В Л. М. КЛУБІ

Нью-Йорк. — З Літературно-Мистецького Клубу повідомляють, що в найближчій п'ятницю, дня 26-го грудня, там виступить відомий український музикант і композитор, професор Морей Стейтхольд Каледжу п. Роман Придаткевич, виголосивши доповідь на тему: Українська музика на тлі американської музичної культури. Початок доповіді о год. 7:30 ввечері.

АРЕШТОВАНО 20 ПРИБРЕЖНИХ РОТНИКІВ ЗА ЗДІРСТВО

Нью-Йорк. — Слідча судова комісія повіту Квінс, що уряд в Брукліні, наказала арештувати 20 різнородних робітників у причалах за здрівство, хабарництво і змову для відбукання грошей від прибережних робітників, щоб ними описати весті незаконні підпільні підприємства гри в коні в лотерею і давати на зички на такі гри за великі відсотки. Це зроблено на підставі розкриття Стейтхольд Каледжу Комісії. П'ятнадцять таких робітників були тільки записані як робітники підприємства найманця стівелів-механіків при вивантажуванні, щоб під цією заслоною вони могли мати безпосередній контакт з справжніми робітниками і мати нагоду для збирання грошей на свої цілі при тиждневих виплатах. Суд над ними почеться 12 січня.

ЗА ЗАКОННИЙ ДОЗВІЛ ВИКОРИСТАТИ ПРОДУКТИВНО АТОМОВУ СИЛУ

Вашингтон. — Краєва Комісія Забезпечення Ресурсів звернулася до президента з вимогою зголосити поправку до Акту про атомову енергію, в такому напрямі, щоб можна було використати атомову силу приватними підприємствами „при дослідках, розвитку й продукції“.

УВАГА! НЬОАРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

КРУЖОК ПРИХИЛЬНИКІВ ПЛАСТУ В НЬОАРКУ

В СУБОТУ, 7 ЛЮТОГО (FEBRUARY 7) 1953
В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ (UKRAINIAN CENTER)
180 William St., Newark, N. J.

НАРНАВАЛОВУ ЗАБАВУ

Дохід з забави призначений на потреби Пласту.
Музика Гріяка. Буфет добірний. Початок о год. 8. увеч.

ЦІКАВІ ІСТОРІЇ.

ХАЙ ЖИВЕ КОРОЛЕВА!

Дедве похоронили короля Англії Юрія VI., а вже на королівському дворі почалися приготування до коронування його дочки, Єлисавети II. І хоч коронація відбувається аж 2. червня 1953 р., то вже тепер знають, що вона коштуватиме Англії 300 мільйонів доларів! В нинішньому, модерному світі ця середньовічна церемонія, це насправду надзвичайне й вимкове з явище: вона свідчить про велике привязання англійського народу до вікових традицій славної, колись, володарки Оксана і континентів, Великої Британії.

Коронація відбувається в величавому Вестмінстерському абатстві, куди буде запрошених, на дво — і пів годину церемонію, 7,600 гостей — князів, графів та інших двірських причоту, найвищі церковні достойники, генерали, уряд, всі члени парламенту з жінками, визначні науковці, представники індустріального світу, делегати профспілок та заграничні гості. Королева сама запрошує людей „блакитної крові“ т. зв. шляху й аристократію. Князів, графів, маркизів і баронів буде 1,200 і всі вони пойдуть кінно, в історичних строях, перед каритою монархині. Кожний князь мусить мати кармазинний плащ, підбитий соболями, хутряну шапку, блямовану срібним отомом, з золотим гудзом і церемоніальний меч. Така парада коштуватиме князю до 1,400 доларів, а барона трохи менше, бо тільки 1,200. Спеціальний протокол дозволяє графам мати сукню з „треном“, довгим на 1 і чверть ярда, а баронеса — тільки на один ярд. Натомість „трени“ коронаційної сукні Єлисавети II. буде довгий на 8 ярдів, а її плащ пошитий з 500 соболевих шкірок, циткованих 650-тма хвостами горнастів.

Під час коронації агенти й детективи роблять

При всіх нагодах пам'ятайте, що найкращі м'ясні продукти на Ваш святочний стіл дістанете у широко відомій українській фірмі

„Стасюк“
124
Перша Евения Нью-Йорк 3.
(між вулицями 7.00 а 8.00)

ВІДГУКИ ДНЯ

ДВА СВИТИ

Тиха, морозна, місячна ніч. Вітер пригнітає дух, місяць застиг, зорі оком не кліпнуть — ждуть, виглядають, — щось буде!...
А вдали, на землі засніжені хати, а в тих хатах діти, не сплять, жог як їм дрімота озі зліплює. Ждуть, виглядають, — щось буде!... На рум'яних обличчях і страх, і радість: сьогодні Святий Миколай ходить. Ох, не заснути, не заснути! Нехай і страшно, бо все таки, а це й горіть у хату скокити. Ух!...
Але як не розливають огей, як не стрівають голівками — відступний сон такий підкрадеться, дмухне і згасить озі.

І тоді...
Промінням місяця сходять з неба на землю Святий Миколай. У золотих ризах, у мітрі на голові, з жезлом у руках. Срібна борода, ласкава усмішка на лиці, достойна хода. За ним ангел з мішком дарунків і горт з обережком ризок.

Святий Миколай заходить у хату, бере від ангела дарунок, кладе під подушку, а декому горіть ризок доложити. Деякі діти зогне негустий докути, але ангел не дає — не така, мовляв, вона вже не земна. Виходять... Тихо, тихесенько, тільки десь іздалеку — срібні дзвіночки. То ангели зорями дзвонять...

А другої днини в церкві: „Ой хто, хто Миколай любить.“
Ой хто, хто Миколай служить.
Тому Святий Миколай На всякий гас помагай Миколай!..

Буває й так, що все це дється на яві. Тоді хтось перебірається за Святий Миколай, хтось за ангела, а хтось за горта і входить у залю повну дітей.

Діти і бояться, і тішаються, а потім страшенно раді йдуть додому, бо вдома це раз у сні переживуть гостину Святий Миколай, тим разом не перебірають, а правдивого.

Попала мені в руки невеличка поема по-англійськи: „Санта Кловес“. Прекрасно ілюстрована, розкішно видана.

Зверну мені на неї увагу.

— Ну, що ж перекладете? — питає мене американець.

— Ні, краще вже перекладати нозу на нозу.

— Чому?

— Два святи! Наш Святий Миколай в ризах, у мітрі і з жезлом, але люльки не курить і кошиком не влазить.

Галактіон Чіпка

„овертайми“, а власники аскураційних фірм сивють зі страху, бо тоді найбагатіші люди Англії витягають зі сховків найкращі свої дорожочності. Отож міжнародні та місцеві злоти мають поле до попису... Будуть показані світові клейноди королівського двору, які звичайно зберігаються в Тавері. С там безцінні скарби, між іншим, золота сільничка, висока на два футу! Корону св. Едварда покладе на голову королеви архієпископ Кентерберський, але тому, що ця корона вся зі щирого золота і дуже важка, то королева потримас її на голові коротку хвилю, а потім заложать їй другу корону, трохи легшу, зроблену ще для королеви Вікторії. Цю корону прикрашують 2783 діаманти, 373 перли, 18 сафірів, 11 ізмаргдів і 5 рубінів. Один із тих рубінів, славний „Чорний Принц“, с довгий на два інчі і вартус 340,000 доларів.

Місце біля трону королеви так точно обраховане, що, напр. для князя з її причоту припадає 19 інчів „сидячого“ місця, а для кожної „цивільної“ людини — тільки 18. Під час останньої коронації, в 1937 р., уряд витратив 2,800,000 доларів лише на збудування 27 миль довгої бар'єри на вулицях, якими проходила коронаційна процесія. Фабрика, що виробляє прапори, дістала замовлення на 350,000 прапорчиків і 500 миль національних стрічок. Вже сьогодні тисячі вікон, дахи, балкони, а навіть комини будинків, що притикають до вулиць, якими піде процесія, призначені на продаж для тих, що цікаві будуть подивитися на це небуденне видовище. За місце на балконі 1-го поверху, в вигідному кріслі, треба буде заплатити... 200 доларів! А навіть місце на даху, поміж коминами, коштує 10 доларів.

Головна Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України, Інк.

повідомляє, що

6. РІЧНИЙ З'ЇЗД О.О.Ч.С.У.

відбудеться

в днях 21. і 22. (субота й неділя) лютого 1953 р.

В ЗАЛІ „БЕТОВЕН ГОЛЛ“ В НЬО-Йорку при 210 Е. 5-та вулиця (між 2-гою і 3-тньою Еве.).

Програма З'їзду буде оголошена в наступному повідомленні.

З нагоди З'їзду відбудеться В НЕДІЛЮ, 22. ЛЮТОГО 1953 Р. КОНЦЕРТ.

Прокається українські організації і Товариства здержатись з влаштуванням імпред у речинці З'їзду.

В РАМЦЯХ ЗАГАЛЬНОЇ АКЦІЇ С ОЮ З У ТОВАРИСТВ СІРПЯНИН

УКРАЇНСЬКІЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ РАДІ

КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ДЕМОКРАТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ Н. НЬО-Йорку

— влантовус —

в неділю, 28. грудня 1952, о год. 3. по полудні, В ЗАЛІ THE GREAT HALL OF THE COOPER UNION 50 Astor Place (між 8-ою вул. і 4-ою Евеєю) В НЬО-Йорку.

ВІЧЕ

під гаслом: „УКРАЇНСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА В ПЕРСПЕКТИВІ МАНЕВРНИХ ПОДІЙ“.

ПРОГРАМА:

К. ДАШКО: „Українська Народна Республіка в минулому і майбутньому“.
М. СМОЛЯНСЬКИЙ: „Спроби Координації Протибольшевицьких Сил (УНРда, УККА і Координаційний Центр Антибольшевицької Бороти“.
М. РУДНИЦЬКА: „Позиції Української Демократії і П. Завдання“.
В. ДУБНЯК: „Молодь і Українська Народна Республіка“.

Вступ вільний.

Українці в Україні! Живемо в часах важливих історичних подій, що можуть перерішити долю людства на довгі століття. — Всі народи горлячково готуються до участі в цих подіях. — Нам, українцям, особливо треба бути політично підготованими до цього. Тому заклинаємо все свідоме Українське Громадянство взяти у вічу масову участь.

Вічний Комітет.

СПЕЦІАЛЬНІ
ЗНИЖЕНІ ЦІНИ
Фірма СТАСЮКА
124 FIRST AVENUE (Bet. 7—8 Sts.) NEW YORK, N. Y.
ЩЕ ТРИВАТИМУТЬ 6 ДНІВ

Готуйтеся! Пані! Готуйтеся!
7-го ЛЮТОГО — КІНЕЦЬ КАРНАВАЛУ:
МАСНАРАДА
у притульній середній залі Беттговен Голл
Весною: ВИШИВАНІЙ БАЛЬ
Частина прибутку на народні цілі.
Об'єднання Українських Жіночих Організацій Америки.

Спорт

НЕБУВАЛИЙ УСПІХ ВІД-
БІВАНКАРІВ УСК-У!УСК НЬО ЙОРК ЗАПМАС
ТРЕТС МІСЦЕ!

Балтимор, Мд., дня 13 грудня 1952. — Репрезентативна дружина відбіванки (волейболу) УСК Нью Йорк в скла-

ПРАЦЯ

Праця для подружжя! Чоловік може заробляти поза домом, але має пильнувати двороздний дім з одним отриманням. Його жінка дістане хатню працю в цій дім — три дні тижня. За це отримають мешканці з трьох умовляючих кімнат з газом, електричністю й пральною машиною. Телефонувати: Kingsbridge 8-0092.

РОЗШУКИ

Пошуку братів о. Петра Дзедзика, священника зі Львова, та його сина Романа; о. Василя Німого, парохом Скоромох Старих, пов. Рогатин, його дружину Ольгу, тесть Анну Дзедзика та його дітей: Ліду, Марію, Софію, Марту, Дарку, Ярослава та Романа Німчих. Дуже прошу повідомити на адресу: Амрія Дзедзика, 103 Spruce St., Newark 3, N. J., U.S.A. Інші часописи в Америці та закордонні проситися о передрук.

Професійні оголошення

ПРАВНИК Д.П.,
Д-р прав
СОФІЯ БЕРЗІНС,

що тепер співпрацює з американським адвокатом Л. Гейтлером, — добре обізнана з проблемами і мовами бушних Д.П., допоможе Вам у Ваших правничих справах. Від 3 до 9 год. по пол. 245 Lenox Road, Brooklyn 26, N. Y. Tel.: ULster 6-4938, або 9:30 до 2:30 дня в 165 West 46th Street (Room 908), New York 36, N. Y. Tel.: PL-7-6636.

**САЛЬОН КРАСН
"МАРІКА"**
Щоденні години:
від 9. ранку до
8. вечір.
318 EAST 6th ST.
(Bet. 1st & 2nd Ave.)
NEW YORK 3, N. Y.
Telephone:
GRamercy 5-7244

Д-р БОГДАН ГАРБОВСЬКИЙ
ВІДКРИВ ЛІКАРСЬКИЙ ОФІС В UTICA, N. Y.
Приймає хворих від 2—4 і 6—8 по полудні
та за окремим згодошенням.
Адреса:
506 MONAWK STREET, UTICA, N. Y.
Телефон 4-3433.

**УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНИЙ
СОЮЗ В АМЕРИЦІ, НЬО ЙОРК, Н. Й.**
запрошує всіх своїх членів на
РІЧНІ ЗВІЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
— що відбудуться —
У НЕДІЛЮ, 28 ГРУДНЯ (DEC. 28) Ц. Р.
о год. 10 ранку,
в помешк. Літ. Мист. Клубу, 149 — 2nd Ave., N. Y. C.
На порядку денному: доповідь д-ра Е. Прихадька. Звіт
управління Управи та вибори нових органів УНДСУ.
Участь симпатиків та приятелів УНДСУ є бажаною.
Головна Управа УНДСУ.

УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА МЕБЛІВ
SOUND FURNITURE MFG. CO.
430 E. 10th Street, New York 9, N. Y.
Вже тепер в нашому складі знаходяться чудові моделі
найновіших меблів до спальні, їдальні й т. п.
Коли у Вас є думка, щоб як слід умеблювати свій новий
дім, відновити старі моделі, або прикрасити мешкання для
дітей, то звертайтеся до нас з повним довіром. Наші меблі є
гарантовані за якістю й витривалістю, а ціни доступні.
Позамісцеві замовлення обслуговує нашим представником.
Телефонуйте: CA 8-4140.
Павло Марко, власник.

**LOCAL — LONG — DISTANCE
MOVING — STORAGE**
ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 E. 6th ST., NEW YORK 3, N. Y. — Tel. OR. 3-2484

РІЗДВЯНІ ПРИВИТИ ЧЕРЕЗ "СВОБОДУ"
Ви знаєте, що радісною, святковою несподіванкою буде
для Ваших близьких прочитати привітання у Різдвяному
числі "Свободи".
Треба сподіватися, що загальна громадськість ви-
користає цю нагоду, щоб передати свої побажання навіть
тим, що живуть в найдалішніх закутках світу.
Тож не забудьте, що тексти привітань можете наді-
слати тільки до 30 грудня. Найкраще буде, якщо пришлете
їх вже тепер.
Разом з текстом поздравлення, пришліть і плату за
нього, за таким обчисленням:
1 пал' однієї шпальти (5 рядків включаючи адресу) — \$2.00
1 пал' подвійної шпальти — \$3.50
2 пал' подвійної шпальти — \$6.50 і т. д.
АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ".

Вашингтоном. На думку бага-
тох, це були найкращі зма-
гання турніру. УСК провадив
цілий час, за кожний серв
йшла велика боротьба і тіль-
ки при продовженні сету Ва-
шингтонів вдалося виграти
13:11.

Українці Балтимор широ-
вітали нас і їм також на-
лежить кредит за моральну
підтримку, брала якої УСК ду-
же відчував би. В заміну УСК
дає хвилини, які так скоро не
забудуться.

Турнір переводився систе-
мово мінус два. УСК розіграв
разом п'ять змагань, з яких
три виграв і двох програв.
Поліоніфільд — УСК 4:15;
2:15.

Вест Сайд Нью Йорк — УСК
10:12, 5:10.
УСК — Джакейка 1:15,
10:15.

Котсвілл — УСК 12:15.
УСК — Пітсбург 15:6.
УСК — Вашингтон 11:13.

Перше місце і перехідний
трофей В. Дж. Айзенгарта
здобула Джакейка, що з фіна-
лу перемогла Вашингтон
15:10, 7:11, 15:13. Друге —
Вашингтон. Третє — УСК.
Четверте — Пітсбург, п'яте
Котсвілл і шосте Вест Сайд
Нью Йорк.

Найкращим стиначем турні-
ру вибрано Гайнц Шаала з
Джакейки, а найкращим ви-
ставлювачем Тед Сміт з Ва-
шингтону. Наш власний Ро-
ман Гриніах мав великий
шанс на звання останнього.
Ігора Сохана вибрано до збір-
ної шістки турніру.
Всі балтиморські газети

НАУКА

В Нью Йорку розпочалося
засідання
ТЕХНІЧНОГО КРЕСЛЕННЯ
і Математичних Предметів.
Викладачі і підручники в укр.
мові, з англ. терм. Америк.
програм. Домове або кореспон-
дентське навчання для провін-
ції. Працюють креслярям —
допомога при шуканні праці.
Золотий. Книгарня "Говарда",
41 E. 7 St. N. York, середя 6
7 г. Інж. К. Черевач, 350 Grove
St., Jersey City, N. J.

УВАГА! — УКРАЇНСЬКІ ЛІКАРІ!
В СУБОТУ, 27 ГРУДНЯ (DEC. 27) 1952 Р.
в год. 7 вечора,
в ЛІТ.-МИСТЕЦЬКОМУ КЛУБІ В НЬО ЙОРКУ
(149 Second Ave., між 9—10 вул.)
— відбудеться —
ЧЕРГОВІ СХОДИНИ ЧЛЕНІВ
УКР. ЛІКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА В АМЕРИЦІ
З ТАКИМ ПОРЯДКОМ НАРАД:

1. Д-р О. Сушич — доповідь: "Наркотики в історичному
періоді".
 2. Д-р В. Навчук — представлення шпитального випадку
травми плука.
 3. В підготовці заходів до річних загальних зборів Т-ва в
лютому 1953 р. та біжучі справи.
- Присутність всіх членів дуже бажана.
Після сходів відбудеться засідання Управи Т-ва, на
яке запрошуємо всіх членів Управи.
Управа У. Л. Т-ва в Америці.

**НИХТО НЕ ЗАПЕРЕЧИТЬ, що під ялинку найкра-
щий подарунок, це
СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІ**
розкішне ювілейне видання.
Ціна \$13.00 в полотноній оправі, \$27.00 в шкіряній
оправі (номерований примірник).
Замовляйте поки час, бо свята недалеко.
"KYIW", 859 N. Franklin Street, Philadelphia 23, Pa.

**ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ АМЕРИ-
КАНСЬКИХ ПРИЯТЕЛІВ А.Б.Н.**
— відбудеться —
В ЧЕТВЕР, 25 ГРУДНЯ (DEC. 25) Б. Р.
В ЛІТЕРАТ.-МИСТЕЦЬКОМУ КЛУБІ (149 Друга Авеню)
Реферат проф. Юрія Бобровського
на тему:
**АНТИБОЛШЕВИЦЬКИЙ БІЛОК НАРОДІВ —
РЕАЛЬНА СИЛА.**
Початок о год. 7 увеч. — Вступ за добровільними датками.

Джетлмен у кублі
хамства

(Докічення зі стор. 2-го)
Його дві маленькі вухи кли-
кали вже дідуся у свій заві-
шений ліжничим куток —
він тільки всміхнувся:
— "Ануж?"

Коли радникові Мудракові
і його родині пощастило ви-
рватися із Штрасгофу до Гай-
лігенкройц, він дуже турбу-
вався, що ми не можемо ви-
хитати з ними. Він писав до нас
звідтіля і робив заходи, щоб
нас стягти. Та хутко й йому
довелося переїздити до табору
в Гунтрамсдорф, де ми знову
зустрілися. Пам'ятаю його
вже трохи похиленим постать,
як він іде у сніговий до кухні
за обідом, щоб хоч тим допо-
могти своїй родині. І завжди
та сама розумна і добра усмі-
шка, уважність до людських
турбот і страждань.

Турбувався він за нашу ро-
дину і тоді, як з наближенням
більшовиків вони разом з ба-
гатьма виїздили до Німеччи-
ни, і потім, він писав нам
звідтіля, виробляв папери. Та
наш заскочив фронт у Відні —
і з того часу ми втратили з

необхідністю для врятуван-
ня осіб, поранених комуніста-
ми, що підняли явний бунт.
Червоний Хрест порадив усе-
нути південних корейців від
охороми таборів, розселити
великі табори на менші скуп-
чення, запровадити виховну
працю серед полонених тощо,
що й було виконане амери-
канським командуванням та-
борів. У листах ген. Кларка
було вказано, що випадки
в таборах були спричинені
фанатиками комуністами, які
тероризували полонених і у-
неможливили контролюван-
ня з боку американського
командування.

ВІД ВИДАННИЦТВА
ЕНЦИКЛОПЕДІЇ
УКРАЇНОЗНАВСТВА

Прохаємо всіх передплат-
ників вирівняти невеликі за-
леглисті, щоб В-во могло до-
ставити їм останній 15-тий
зшиток, або 3-тій том ЕУ.

Передплатники, що вже
сплатили всі належності за
передплату і опрацю, і досі не
одержали 15-го зшитка або
3-го тому, прохаємо не хви-
люватися, тільки спокійно
визначити причину затримки.
Енциклопедія Українизнав-
ства готові, і всі одержать
належні зшитки, обкладин-
ки, чи оправлені томи.

Ціна готової Енциклопедії
вносить 45.00 доларів за три
томи в півполотняній оправі.
За кращу оправу доплати: —
за полотнону 3.60 дол. за три
томи. За шкіряну 6.00 дол.
за три томи, — за шкіряну
18.00 дол. за три томи. Охо-
ронні футляри по 20 центів.
Всі доплати, виписання,
претенсії, замовлення проха-
ють далі скеровувати на ад-
ресу:

M. Shlemkevych
347 Griener Avenue
Elizabeth 2, N. J., U.S.A.

ДОБРЕ ЧИТАННЯ ДЛЯ
МОЛОДІ!

Пригодницька ілюстрована
повість

В. Чапленка
"У НЕПРЯХ КОПЕТ-
ДАГУ"

Ціна 50¢

Замовляти:
"СВОБОДА"

P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J., U.S.A.

ним усякий контакт.
Аж 8 грудня 1949 року,
вийшовши з літака, що при-
віз нас з Європи, я зустріла,
як першого, на новій землі
зятя радникового, представни-
ка Католицької Анції. Я зра-
зу ж і стала питати про нього;
як він маєте, що робить,
чи знає, що ми сьогодні при-
їжджаємо?
Він сумно всміхнувся.
— Він... лежить. Так, я
сказав йому... але він зра-
зу ж і забув.
Перегодом я довідалася про

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЬО ЙОРК, Н. Й. — Місячні
збори 117 відділу, "Запорозької
Січі", відбудуться в суботу, 27
грудня, в доміці при 39 E. 7
вул., в год. 8. Вечірні. Присмо-
в усіх членів являється точно та
вирівняти всі вкладки. — С.
Кучук, предс.; М. Корчакський,
кас.; І. Каліна, фін. секр.

ТОРОНТО, ОНТ., КАНАДА.

— Вр. св. Арх. Микола, від. 49,
подас до відомо, що річні збори
відбудуться в неділю, 28. груд-
ня, в парафіяльній залі, 110
Френклін авл., зараз по співа-
чів Ст. Вояків. Проситися всіх
членів коначно прийти на ці
збори. — Я. Мисюра, предс.;
Н. Юречків, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Річні збори
Вр. св. Петра і Павла, від. 102,
відбудуться в неділю, 28. груд-
ня, о год. 12:00, в церковній за-
лі, 2280 W. 7th. Просимо всіх
членів прийти на ці важні збо-
ри, де буде вибір уряду на рік
1953 і звіт з 50-літнього ювілею.
— Г. Голубець, предс.; С. Ко-
сик, кас.; М. Вобечко, секр.

Ділимося сумною вісткою, що 21 грудня 1952 р. в
Нью Йорку померла в 55 році життя наша
Найдорожча Жінка і Мати
АННА КЛИМОВИЧ-КОЗЕЛИЧ,
родж. в с. Отичків, пов. Ходорів (Галичина), останньою
закликала при 443 E. 184th St., Bronx, N. Y. Похорон
в смутку мужа Йосипа і діти.
Похорон відбудеться в п'ятницю, 26 грудня, о год.
9-ти рано з капелли Петра Йосифа, 129 E. 7th St., New York
City, до Pentecostal Church при 543 E. 11th St., New York,
де о год. 10-ти рано відправиться Богослуження за упокій
її душі, а відтак на цвинтар "Lutheran Cemetery" в Лонг
Айленд.
Горем прибітні МУЖІ І ДІТІ.

У п'ятницю смерті письменниці-державниці
КАТРИ ГРИНЕВИЧЕВОЇ
У НЕДІЛЮ, 28 ГРУДНЯ Ц. Р., О ГОД. 12:45 ДНЯ,
перед головним вівтарем Греко-Католицької Церкви св.
Юрія в Нью Йорку, відправиться ПАНАХИДА за спокій
душі її, на яку запрошує Громадянство
Українська Гетьманська Організація в Н. Й.

ПОДЯКА:

Цєю дорогою складасмо щирю подяку всім тим, що прийшли
нам з моральною і матеріальною допомогою в час нашого вели-
кого нещастя довгої і тяжкої недуги та під час смерті і похо-
рону дорогого нам Мужа і Ватки
с. п. ТЕОДОРА НИЧА,
який упокоївся в Воці 14. листопада 1952 р., проживши тільки 31
рік.
Дякуємо Всеч. о. пароху Д. Греськові за відправлення двох
парастасів, о. Любачевському за відправлення Св. Божої і пра-
вильну проповідь, та всім тим, що проводжали Покійного на
місце вічного спокою складаємо щире Спасибі.
Прибітні горем
Дружина, діти і близька родина.

РЕКОРДИ STINSON
МУЗИКА ДЛЯ ВАШОЇ СЛУХОВОЇ
ПРИЄМНОСТІ
НАЙНОВІШІ НАЙКРАЩІ
УКРАЇНСЬКІ ПЛІТНИ (РЕКОРДИ)
Постачання по всіх країнах.

Домогайтесь повного КАТАЛОГА українських плит
Стінсона в найближчій крамниці, або пишьте за ними до:

UNION SQUARE MUSIC SHOP, Inc.
27 UNION SQUARE WEST, NEW YORK 3, N. Y.

Мешканці Каліфорнії та Західного Побережжя будуть
ласкаві звертатися за платівками STINSON до:

TIP TOP MUSIC CO., 1359 Folsom St., San Francisco, Cal.

його смерть. Він був одним з
тих наших старших віком лю-
дей, що приїхали на цю зем-
лю, щоб умерти. Але, ми зна-
ли їх іншими, повними жит-
тєвої сили, з ясним розумом,
чарівних і надісве, добрих.
Ми не можемо цього забути.
Ми хотіли б зберегти якось,
закріпити спогад про них!
Може й ці рядки зможуть
закріпити хоч слабку тинь тієї
прекрасної людини, якою був
пок. Юліан Мудрак.

Посмертна Згадка

МИХАІЛ КОНКЕВІЧ, член
від. 192 У. Н. Союзу, помер
20. грудня 1952 р. в Горьком.
Н. Й. Покійний родився в селі
Половин, пов. Чортків. Поли-
шив у смутку жону і три си-
ни. Похорон відбудеться в вісто-
рок, 23. грудня на український
цвинтар. — В. П. П.:
М. Політило, секр.

СТЕФАН ЧУВКО, член То-
варства Запорозької Січі в
Ансоні, Конн., помер в Про-
віденсі, Родд Айленд, 20 ли-
стопада. Похорон відбудеться 23
листопада з похоронного за-
ведення Ніколи Ганія в Ан-
соні, Конн., на Український
Греко Католицький цвинтар
св. Петра і Павла в Дорбі,
Конн. Покійний походив з се-
ла Шили, пов. Збараж, Зах.
Україна. Поливши у смутку
жону Марію і сестру Меланію
Крук.

Листо в цей момент від на-
падів, астма, астматичний ка-
шль і актуальність, зайнятий
для терпачів від астми. Віст-
ки кажуть, що астматичні ата-
ки вини в грудях, кашлю,
вдихальності в важкого відди-
ху можна застосовувати за-
хисним оціл домішної медици-
ни. Багато осіб, що П захи-
вають, були давніше безпомічні в
часі вдихальних нападів, а те-
пер радісно проголосують, що
вони зазнають поліпшення після
застосування кількох доз.
Листо в цей момент від на-
падів, астма, астматичний ка-
шль і актуальність, зайнятий
для терпачів від астми. Віст-
ки кажуть, що астматичні ата-
ки вини в грудях, кашлю,
вдихальності в важкого відди-
ху можна застосовувати за-
хисним оціл домішної медици-
ни. Багато осіб, що П захи-
вають, були давніше безпомічні в
часі вдихальних нападів, а те-
пер радісно проголосують, що
вони зазнають поліпшення після
застосування кількох доз.

Горем прибітні МУЖІ І ДІТІ.

Литwyn & Litwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

3. БЕРЕЗОВСКИЙ
УКР. ПОГРЕБНИК
УПРАВІТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME,
Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5746
Дні покл в модерні колони-
альнім стадо каплиці.
Першорядна обслуга в усіх
похоронах без різниці мает-
кового стану.
ІВАН БРОЩАК, нотар.

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Заряджує погребання
по ціні так низькій \$150
як
Обслуга чесна і найкраща

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker
& Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
Dignified funerals as low as
\$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Закладається похоронками
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
Контрольована темпера-
тура. Модерні каплиці
до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

